

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 1. grudna 1876.

List 48.

P. Karol Antonievič.

(Dalje.)

Ustaja plemenitnikov, upor kmetov, ta medsebná vojska, v kateri so se klali sinovi enega naroda, je ubogo deželo tako onesrečila, tako do opustošenja razdjala, da je dolgo dolgo kervavela in še dandanes hira.

Res je, da tolike nesreče so bili krivi nekaj razni prekucuhi, nekaj plemenitaši, nekaj ljudstvo, mnogo vlada, pa se tudi tajiti ne dá, da mnogo judovski živej. Ako ćemo pravični biti, njega ne moremo in ne smemo prezreti; zakaj nepodkupljiva in pravična zgodovina s pretečim perstom kaže nanj, da on je tisti, „ki kriv moritve je velike“, ki je kriv, da si uboga dežela do danes ne opomore. Judje, to od Boga ukleto ljudstvo, ki znamenje zaverženja na čelu vžgano nosi, ti ljudje so bili ondaj taki in še huji, kakor so danes. Po vsi deželi razseljeni, so ji kakor razlita, smert dajoča strupenina življensko moč jemali in razjedali kakor rakova bolezen kost in mozeg poljskega naroda. Plemenitaši, takrat prav številni in ne bogati, so prav lahko zapadli nenasitljivosti oderuhov in da so nezmérne obresti judu odšteli, so terli kmeta. Pri gospódi in pri kmetu je bilo več ko dosti netila nakopičenega. Služili so pa judje vsacemu, kdor jih je plačal. Ob času občne nezadovoljnosti in navdušene zmešanosti so Abrahamovi sinovi do čuda živahno barantali, kupovali in prodajali, da je vse vprek letélo. Skupljevali so orožje in vsakovrstno železno šaro, če je bila le malo podobna, da je kedaj ostrino imela in so jo ustajnikom drago prodajali. Če jim je pa ovajanje več neslo, so jih pa tudi pošteno izdajali. Grozovitega početja kmetov niso samo dobri, ampak ga na vso moč pospeševali, celo prederznili so se, da so jih k ropu šuntali, kajti kar so kmetje nagrabili in naropali, vse je bilo v slepo ceno judom prodano. Za ukradene stotake dajali so po pet forintov. Kam in po čém je šla zlatnina, srebernina, drago kamenje, sreberne in z zlatom tkane omizne oprave in še mnogo dragocenosti, se pa laglje misli ko pové. Po vsi deželi je gorela ustaja. Gasili so jo z oljnatimi brizgijami, se reče, letili so jo judje, gasili so jo duhovni, toda z malim vspehom, ker so bili na sumu, da derže z gospódo; gasila jo je vlada in svetne oblasti, pa brez vspeha, ker njih vpljiv je dao na dan upadal; poklicani in nepoklicani svetovavci, pametni možje in neumne trobuzlje, vse je kazalo, kako naj se zunanji red ustanovi, kako naj se mir stori, kako naj se ljudém dopové pokornost, ki je steber in podlaga terdnega in umnega deržavja.

Med vsemi jo je najbolje zadel nadvojvoda Ferdinand, rekoč, da naj zdatneje sredstvo bodo ljudski mi-

sijoni. In res se mož ni motil, kakor se je pozneje sprevdilo. Prednik družbe Jezusove v Galiciji je poslal tedaj, od vlade pozvan, vse očete na misijonsko delo, med njimi tudi Antonieviča, ki je ves gorel, da bi se trudil na polju keršanske ljubezni, rojake duhovno prerodil; veselil se je te odločbe, ako tudi je bilo njegovo poslanje kaj nevarno. Sej veljalo je domovini moči telesa in zmožnosti duha posvetiti in znoteno, zapeljano ljudstvo na stezo mirú privesti. V Bobovi, ubogem mesticu, ki je bolj podobno raztreseni vasi, je pričel svoje delo. Mnogo ljudstva se je bilo zbralo, ki je hotlo zopet čuti nadzemeljsko besedo, mnogo ljudi je prišlo, da bi paslo radovednost, veliko malopridnežev se je pa tudi priklatalo, da bi misijonarje smešili in motili.

Neutegoma stopi Antonievič neustrašeno, kakor apostoljski mož, pred obilno poslušateljstvo, povzdigne glas in govori o žalosti in joka vrednem stanu morivčevem. Tako presunijiva in serce-tergajoča, tako silna je bila moč besede, da se izmed druhali neki človek nezavesten na tla zgrudi. Druhal je bila sprelep grad razdjala in je nepopisne groznosti počenjala. Množica, ki se je iz raznih namenov gujetla k misijonarju, se je razhajala mirno, vsa pretresena in potertega duha; saj viditi je bila taka. K Bobovi se štejete dvé neznatni vasi. Tudi v té je razširil svoje delovanje Antonievič, kar on tako-le pripoveduje: „V ponedeljek za rano se peljem v Brzano. Velika, zapuščena gostilna je bila odmenjena za kraj, kjer mi je bilo govore imeti; dobre pol milje je bila oddaljena od Bobove in neki gozdničar je ondi stanovsl... Na omenjenem kraju tik gozda se ustavim. Zopet me je čakalo mnogo ljudstva zbranega. Pa toliko, da je kdo polglasno odzdravil moj pozdrav: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Toliko, da je kdo kučmo z glave snél, temno in sumno so me gledali, hoté do mojih misli predreti. Nikakor me pa ta sprejem ni z uma spravil. Kakor s starimi znanci se jamem pogovarjati o gospodarskih in domačih stvaréh, in nezaupnost je zginila popolnoma.

Nató stopim v prostorno, prazno sobo, in ko veliko leseno razpelo, nerazdružljivega spremljevalca na mojih potih, na steno pripnem, se kame: serca odvali, omajano upanje se uterdi in z ljudstvom na kolenih smo molili jutranje molitve. Potem uzamem koretelj in štolo, in govorim v prvi pridigi od božjega usmiljenja do skešanega grešnika. Čez eno uro sklenem z molitevjo in razustim ljudstvo, ki se je vidno ginjeno poslavljalo in obljubilo, da neče nobene pridige zamuditi.

Za tem keršanski nauk razlagam za otroke, kar je zjutraj kakor popoldne terpelo dvé uri. Ob petih se je zbralo dela prosto ljudstvo k pridigi. Ko je bila končana, se spustim z ljudmi malo v pogovor, vzamem brevir v roke in pridem nekaj peš nekaj z vozom v

Bobovo. Tako sem potoval osem dni v Brzani. Od dné do dné je raslo zaupanje in števílo poslušavcev. Vera se jim je v serce vračala, kesanje se je zbujevalo in tišali so k spovedi. Po vsaki pridigi so se zahvaljevali. Enkrat vstane med pridigo starček sivih las in pred-me stopivši pravi, da se ni mogel zderžati in konca pričakati, da se mi mora zahvaliti za vse dobro, kar sem storil njim in njih otrokom. Ženske so mi nanosile sira, masla, jajc, mleka, kar sem povžíval z ubogimi otroci, ki so iz daljnih koč pritekali. Kader sem se peljal v Brzani, so mi matere, ki same niso mogle priti, svoje otroke devale na voz, da se keršanskega nauka učé, kadar sem se pa vračal, sem jim jih zopet izročil. Z eno besedo, toliko zaupanja in nagnjenja so kazali ti serčno dobri ljudje, da sem spoznal, kaj bi se dalo iz njih narediti, ako bi mogel samo z njimi se pečati. Pri zadnji pridigi sem se z ljudstvom solzil in naša ločitev je bila bridka. Hvalil sem Boga za teh osem dni, v kterih je vidoma moje delo blagoslovil.“

(Dalje nasl.)

Kako sta Kristus in sv. Peter po svetlu hodila.

Mnogotere povesti imajo ljudje, kako sta Kristus in sv. Peter po svetlu hodila. Vsak vé, da to ni evangelij, pa vendar imajo marsiktere teh pravlji in prilik prav lepe in tolažljive nauke v sebi, kakor naslednja, ki nam jo je dober prijatelj izročil.

Ta povést je posebno tolažljiva za sedanje čase, ko se že precej lét nobena véci dogodba ni tako izšla, kakor bi se po naših človeških mislih iziti morala, bodi si vojska ali druge prekucije. Kakor se je poslednjič naj lepše poravnalo vse, kar je „sv. Petru“ tolike bridke dvome delalo, tako bo tudi konec sedanjih homatij srečen in tako vesel, da po dostanih poskušnjah bo vsak spoznal naj modrejši roko Božjo, ki vse vlada.

Tako-le piše prijatelj:

To povest sem čul še kot deček iz ust svojega očeta. Kako se čudim, ko jo najdem sedaj — od takrat bo kmali 20 lét — kje neki? V nemškem časniku, ki potuje daleč po Ameriki in po Evropi. V glavni osnovi jo ravno tako pripoveduje znani potnik Reinhold Baumstark, kakor jo jaz vé. Ako ne bi vedel, da je imenovani gospod mnogo potoval po Španiji in ki pravi, da jo je prosto napisal po Španjcu Ant. de Trueba, mislil bi, da jo je pobral na slovenski zemlji, ker bil je tudi v naših krajih.

Povest pa je taka-le:

Sv. Peter je bil svet mož, ravnega in odkritega serca, zato ga je Kristus prav rad imel. Da je to res, spričuje to, da je njega postavil namestnika svojega na zemlji; da mu je dal ključe, se pravi: vso oblast, zemeljsko in nebeško — ako tudi je bil Peter, kakor sploh človek na zemlji, slabostim podveržen, kar priča tista zgodba s petelinom.

Hodila sta Zveličar in sv. Peter po tratih Galilejskih. Vidi pa Gospod nekega dné Petra bolj in bolj čmurnega, pomisljivega, malovérnega. Zato ga bara Gospod: „Ljubi Peter, zakaj tako pomisljaš in tuhtaš?“ „Moj Učenik“, reče Peter, „zakaj bi ne? sej véš: neki pomisliki so, ki me begajo, ki mi po dnevi in po noči pokoja ne dajo.“ „No, kaj tacega?“ pravi Zveličar. „O, Gospod! bojim se povedati, sram me jih je — teh pomislikov, če se le zmislím na-nje.“ „Meni jih vendar ne boš prikrival, ki sem te svojega učenca izvolil? Ki sem te poklical od galilejskega morja, ko si ondi brodaril in ribaril — in še za več sem te namenil.“

„Naj bo, bom pa povedal: Ne vem, če je Bog res

pravičen in moder.“ — „Tako? tega ti ne verjameš? To je slabo, ljubi moj Peter, to je pregrešno. Rečem ti: nespametno je pomisljati, če je moj Oče v nebesih pravičen in moder, ko jaz rečem, da je sama pravica in modrost.“

„Pa jaz si ne delam pomislikov kar tako, odverne Peter, ampak imam za-nje svoje vzroke.“ — „Vzroke imaš? Postavim...?“

„Pervič, postavim, je toliko hudobij in spačenosti po svetu; koder hodiva, vidiva take pregréhe, da misliti ni. Pa. sej sam véš in skušaš.“

„In sicer —?“ — „In sicer je toliko vnmarnih staršev, ki se ne zavedajo svojih dolžnosti, ki nedolžne otroke zapušajo in potem ubogi otročaji po potih tapajo, zmikajo in se le hudega učé. Še kamene so za mano lučali. Pa je tudi dosti poštenih móž, ki ves ljubi dan delajo in delajo, da jim pót z obraza lije, da imajo kervavih žuljev zasledene roke, in vendar jih siromaščina tare; potepuhi, postopači in sleparji se pa za preobloženo mizo masté. Dosti mater poznám, ki vedó, kaj je njih dolžnost, ki Boga ne pozabijo; pa vendar nimajo svojih malih s čim odeti; nesramne ženske, gizdave šopirke se pa v svilo oblačijo.“

„Res je ljubi Peter, gola istina, vse kar praviš. In potem...?“ — „In potlej ti je znano, ljubijeni Učenik, kako naji preganja in čerti zavistno farizejstvo. Kako za nami prežé, da bi nas vjeli v svoje mreže. Undan smo šli po polju, solnce je bilo na zatonu in ko utergamo nekaj klasov, ker smo bili še teš... kaj so počeli ti gadje? Kako je sikala strupena lezerčina? Kako je brizgala strup, rekši, da smo postopači in skrunivci Gospodovega dné! Bojim se zá-te, ker imajo ná-te še posebno piko. Na vsi judovski zemlji ni hudobniših ljudi, kakor so ti hinavski farizeji, svetoblinci, ki s svojo navidezno pobožnostjo ljudstvo zapeljujejo. Če bo tako nadalje, še kamnjali nas bodo. Ako je tvoj Oče res pravičen in moder, zakaj dopusti tako nerodnost, tako hudobnost? Niso vredni ti ljudje, da jih zemlja nosi in solnce obseva. Jaz bi jih nemudoma z ognjem pokončal... Take so moje skušnjave, to so pomisliki, ki mi pokoja ne dajo.“

„Dragi Peter“, ga zaverne Zveličar, „tvoji pomisliki so dokaj pregrešni; vendar blagor ti, ker ne govoriš hudovoljno, ampak v nevednosti in priproščini.“

Kadar je Gospod to izrekel, se ozrè na Petra, milost učenca razsvetlí, in spoznal je svojo napako in nepremišljenost. Pred Gospoda pade na kolena, proseč ga odpušenja. Gospod mu roko podá, tolaži ga in podučuje.

Potujeta dalje in prideta do pristave. Ob hiši je bilo nasajeno polno rodovitnega drevja. Ne daleč je šumljal bister potoček. Mož in žena pa čversti sinček so na polju želi in snope vezali.

„Moj dobri Učenik“, spregovori Peter, „dajva malo počiti, meni vročina serce t pi.“ Sedeta pod češnjevo senco. Mož in žena vidita, da sta se tujca pred njuno kočjo ustavila, pustita delo in jima hitita naproti. „Stopita noter“, pravi žena, „vama bom kaj napravila, da se serce poživi.“ „Ne daj si, žena, z nama opraviti, pravi Gospod, tu pod češnjo je prav dobro, samo požerek vode bi prosila.“ Žena jima prinese vode in jedil. „Letos bote imeli bogato žetev“, spregovori Peter. „Prav obilna bo“, priterdi žena, „hvala bodi zato Bogú, ki nam je polje tako nenavadno blagoslovil. Pšenice bo na ostavanje, še za prodaj bo nekaj; meniva pa za izkup sina v mesto dati, da se za pismarja izučí.“ Gospod in Peter se na pot odpravljata, mož pa jima še prinese čutaro rumenega vinca, in deček, ki je imel iti v šolo, polno kučmo černih češenj. Zahvalita se in odideta.

Med potjo pravi Peter: „Véš kaj, moj Gospod in Učenik, ti ljudje so prav dobrega serca. Bog jih obvari

vse nezgode na polju in doma.“ Nato Gospod vzdigne oči proti nebu in — zdajci se zbirajo oblaki; gromoviti in viharni oblaki se valé nad pristavo. Ni dolgo — stemni se; vreši, brumi, da se zemlja trese; bliskovite kače se zvi-jajo po temini oblakov; grom potresa nebo. Potnika se podvizata stopaje, da za časa dospeta v bližnjo kočo. Zdajci se posveti in treši v ravno tisto češnje, pod katero sta sedela. Peter se je tako prestrašil, da mu je vse odpadlo, kar je nesel. Tako se je deržal Gospoda, da se ni upal ozreti, ne utegnil pobirati. Med tem dosežeta skalnato dupljino, kjer ostaneta pod streho. Zunaj se usuje toča, ki drevje pokreše, na polju pa mlati in raz-bija pridelke, da vse poprék leti.

Nevihita mine, in Peter vidi strahovito pokončanje, — v serce se mu smilijo dobri ljudje, ne more zderžati solz. Tudi Gospod se je ozeri na ugonobljene polja in vidil razdjani sadež, okleščeno sadno drevje, — pa je molčal.

Vidi pa Gospod Petrov žalostni obraz, in ga vpraša: „Ljubi Peter, kaj ti je?“ „Bog in Učenik,“ odgovori učenec bridko, „saj si vidil, kako dobri so uni-le ljudje tam doli na pristavi; in vendar, kolika nesreča jih je zadela.“ „Moj ljubi Peter, kaj zopet dvomiš nad mo-drostjo in pravičnostjo mojega Očeta?“... Gospod ga milostno pogleda in milost Božja Petru um obsije, ter sprevidi svojo napako.

Gresta dalje; na poti ju noč obide. Bila sta na samoti. Okoli in okoli je divja gošava. Zverjad se glasi, volkovi tulijo, kakor duhovi peklenski. Strah in groza spreletava Petra, da mu sapa zastaja in noge dervené.

„Ne grem naprej, nikakor ne“, se ustavi Peter. „Ljubi Peter, ne veš, če rjove divjina, tulijo volkovi, da jim Bog dopusti?“ „Pa požreti se jim ne pustim, drobú iztergati tudi ne“, zaterjuje Peter. „Ne boj se, ko sem jaz pri tebi. Tukaj blizo je samotnik, svet mož, tje pojdiva, da naji prenoči.“

Zavijeta tedaj k samotnikovi koči, proseča, da ju sprejme. Samotar jima ljubeznjivo streže, podá kruha, orehov, korenin in bistré vode v zlatem, z demanti vde-lanem kozarcu. Peter se kar zamakne v zlati kozarec, čudé se, da ima ubogi pušavnik tako dragoceno posodo.

„Ne čudita se, ljuba mi gosta, da vidita to drago-cenost pri meni, ki sem ločen od ljudi, v samoti, in ki živim ob vodi, zelenji in koreninah. Veata, bil sem nekđaj bogat in premožen, časten in spoštovan, ter je moja be-seda mnogo veljala v zboru imenitnih možakov; toda pri Bogu — o moj Bog! vzdihne pušavnik — pri njem nisem bil nič; bil sem kakor žival v berlogu, brez višje misli, brez višjega namena. Znabiti se me je zato Bog usmilil, ker nisem bil skop. Odpovedal sem se svetu, odrekel se veselju, razdal kar sem imel, in umaknil se v samoto. Le-ta kozarec sem si ohranil, ki mi ga je kralj podaril za moje zasluge.“

Ker je samotar vidil, da sta potnika trudna in zdelana, jima napravi ležiše, nastlavši po tléh protja, bičja in gozdnega mahú — borna postelj sicer, pa dobra počitka potrebnima. Zjutraj jima zopet postreže, kolikor more. Gosta se odpravljata naprej, zahvalivši se gostoljubnemu možu.

„Ta pušavnik je res svet in bogoljuben mož“, pravi Peter. „Nocoj, vselej ko sem se prebudil, sem ga vidil klečati, moliti in solziti se.“ — „Pobožen je res, odgo-vori Petru Gospod, pa njegova pobožnost je v nevarnosti.“

Pot se jima vleče, vročina pritiska in huda žeja ju nadlega, suhi kruh in orehi delajo še bolj suhe usta. Ozirata se po studencu — ni ga; dalje korakata — in še nobene sledi; z veliko težo se premikata naprej; naposled vendar Peter opazi studenec, ki je spod ger-movja tiho šumljal. Pa kako bota pila? Skloniti se

bilo je postarnemu učencu težavno; iz periša srebatí, pa ni ročno. Kar izleče Gospod izmed svoje robe znani zlati kozarec — v stermenje Petrovo. Strašna misel, da njegov Učenik... Tega se Peter ni nádjal. Ne-znanska obupnost se ga loti. Obraz se mu zmračí in tesno mu prihaja pri sercu.

„Ob, vendar! moj Gospod in Učenik, kaj ima to pomeniti?“ — „Peter, miren bodi in pij!“ Nikakor mu ni po volji tako početje Učenikovo. „Ali tvoj Oče v nebesih to poterja?“ — „Gotovo da, odgovori Zveličar, vse odobrava, kar storim.“ Peter zmajuje, kakor da bi mu ne šlo v g'avo.

„Peter, ti tegi ne umevaš?“ — „Gospod, ne; ne zapopadem, kako bi to prav bilo. Pušavnik, sveti mož, naji je pod streho vzela dal, kar je premogel, napravil mehko postelj, se nama razodel, in — dobroto mu tako vračava, da mu edino vrednost, drag spomin odneseva!“

„Ne pomišljaj, Peter! Njegova volja je bila tako.“ Rekši milostno pogleda Gospod učenca, in Peter spozná, da s svojo priprosto pametjo božjih namenov spreviditi ne more. Kesá se napake in globoko zdihne, rekoč: „Izidi se tvoja volja.“ (Konec sledi.)

Ogled po Slovenskem in čopisi.

Iz Ljubljane. (Pastirski razgovor ljubljanske deka-nije.) V ponedeljek, 27. novembra, je bila konferenca ljubljanske dekanije. Ob 8 zjutraj so miš. knezoškof po poklicanji sv. Duha maševali v semeniški kapeli in ob 9 pričeli konferenco v bogoslovnici v 4. letu. Vseh deležnikov je bilo 34, med njimi 4 čč. očetje franči-škani in dva vnanja gospoda (dekan Toman in kaplan Kukelj). Naj poprej so miš. škof pozdravili zbrane gos-pode ter razložili pomen in važnost dekanijskih konfe-renc, in zlasti ljubljanske, ki je središče in serce vse škofije. Potem je gosp. špiritval Flis prebral škofijsko nalogo o grešnikih iz navade, katero je sam izdelal ob-širno, temeljito in vsestransko jasno. Prestopilo se je na dnevni red in obravnavala se je prva točka: O več-kratnem sv. obhajilu. Ta točka je zbudila živ razgovor, kterega so se vdeležili gospodje: mestni fajm. Köstl, ki je razvijal svoje mnogoletne vsestranske skušnje; stolni kaplan Erker (zapisnikar pri konferenci) je teoretično (naučno) pojasnoval to vprašanje, in je bilo razvidno, da je veliko bral in dobro pretehtoval cerkvene pisat-elje; dalje so govorili gg. Flis, stolni dekan Zupan, sem. podvodja dr. Sterbenc, o. Kalist, in oba fainoštra Potočnika Anton in Janez. Potem so se stavili nasveti ter se sklepalo, kaj in kako. (Quia haec res praeprimis attinet ad pastores et confessores, conclusiones legere poterit quilibet in ephemeride dioeciesana). 2. točka: „Kako naj katehet vpeljuje otroke v keršansko ali cer-kveno življenje“, je izdelal g. Flis, ter jo vsestransko, obširno in deločno pojasnoval. Ker je že g. Flis kot mnogoletin in skušen katehet o tem govoril, in tudi g. fajm. Matija Hočevar, enako skušen in zveden katehet besedo poprijel, je bilo treba malo o tem govoriti, tem-več bolj, kako se naj v škofiji enako ravnanje vpelje zastran rabe raznih molitev; in tega razgovora se je vdeležila večina zbranih deležnikov, ker vsaki ima svoje skušnje, pomislke, in slednjič se je glasovalo, da se imajo po vsi škofiji rabiti novo izdane in že za rabo zapovedane evangeljske bukve, in pri molitvah se je strogo deržati na kat-kizem, da se ne bode molitvam nič dodajalo, pa tudi nič izpuščalo. — 3. točka je bila o cerkvenem petju. Pervi, sam izurjen in skušen pevec, poprime besedo g. A. Potočnik, ter jedernato pojasnuje dogodke, vesele in žalostne, ktere je doživel zastran

cerkvenega petja. Za njim je posebno še govoril č. o. Angelik, znani strokovnjak v petju in orgljanju, ter se je slednjič sklenilo, kako je želeti, da bi se cerkvena pesmarica z notami izdelala in se pospeševal poduk v orgljanji, oziroma da bi to prevzelo društvo sv. Cecilije, ki se ima tudi v Ljubljani vstanoviti. Konečno se je seja sklenila ob eni popoldne z duhovnimi molitvami iz brevirja, in mil. škof, ki so konferenco sami vodili, so jo tudi sklenili. Bog daj, da bi rodila obilno dobrega v tvojo čast in zveličanje duš!

Iz Šmarjete, 27. listopada. Včeraj je bil za nas pač zares lep dan — pravi Gospodov dan. Novomeški kanonik vis. č. g. Janez Vovk, pooblasteni od vis. č. mil. škofa, so blagoslovili novi križ na pokopališi in pa novo podobo sv. Margarite, farne patrone. Podoba križa nam je zrezal polobar Štefan Šubic iz Gorenje vasi pri Poljanah. Prav čedna podoba je. Novo tablo pa je zmalal njegov sin Janez Šubic v Rimu. Ta podoba je po vsem enaka Horjuljski novi podobi; ker želel sem tako. Le da je naša malo manjši. Ker sem tudi Horjuljsko vidil, naj jo nekoliko opišem.

Sv. Margarita kleči v oblakih; z desnico derži križ na persih, levico pa ima na stran obrnjeno. Obraz je v višavo, proti nebu, zamaknjen. Spodaj, nji na desno, je angelj, ki z levo derži na verigi peklenskega zmaja, kateremu na tihniku stoji; z desnico pa kaže proti nebu. Zgorej, na desni strani podobe, je angelj; v desnici deržeč palmo, kaže z levico v svete nebesa. Na drugi strani čeva drugi angel zelen venec sv. nevesti na glavo. Ta angel je posebno lep. Tudi angel pod podobo se mi zdi še bolje naslikan, kakor je na Horjuljski podobi, kjer se mi zdi malo premilega obraza. Sv. devica kaže posebno modrost in pa serčnost, ki ste tudi njene naj imenitniši čednosti; kakor bi hotla reči: Sklenila sem ljubiti le Jezusa, in od te ljubezni nikakor ne odstopim; zato zaničujem vse oblube ter se ne bojim nobene in nikakoršne muke.

Ako bo g. Janez Šubic v cerkvenem duhu napredoval, kakor zdaj kaže, se smemo nadjati, da bo napravil še prav veliko zares lepega. Toraj: Bog ga ohrani in podpiraj!

To našo slovesnost smo pa povzdignili še s tem, da so imeli ta dan mladenči in dekleta svoj družbinski praznik, ponovljenje sv. misijona, ter so, kakor upam, zlo vsi pristopili k angeljski mizi.

Zjutraj so pridigovali g. o. Metodi, ki s svojo ponižnostjo in z gorečnostjo za blagor duš kaj veliko dobrega storé, zlasti po vsih bližnjih farah, kjerkoli se je obhajal sv. misijon.

Po blagoslovu podobe, katero smo v procesiji spremili v cerkev in jo postavili na lepo okinčani in ovenčani altar, so pa pred veliko mašo imeli vis. č. g. kanonik zares izvrstno pridigo, v kateri so nas vse, zlasti še mladost opomnili slovesnih obljub, pri sv. misijonu storjenih. Pretresljivo so omenili, kako gorje čaka tiste, ki so milosti sv. misijona zavergli; kako pa bodo drugi blagrovani sv. misijon, ki jih je na poti nedolžnosti ohranil ali pa pripeljal na pravo pot, ako le stanovitni ostanejo. Kako lepo-milo so popisali srečni stan čiste, nedolžne duše, in z vso onemo priporočevali mladosti, naj cvet svojega življenja daruje nebeškemu Ženinu, Jezusu Kristusu, ki je toliko ljubezen skazal našim dušam! Britko so omenili, kako gerdo in nevhvaležno bi bilo, ako bi naj lepši leta svetu in satanu dali, svojemu Bogu pa otrobe, suhe kosti, ostanke ponujali. In ker še to ni gotovo, da bi se v starosti pokoriti mogli, so s priserčno besedo priporočevali, naj ljuba mladina posnema sv. Margarito, svojo prelepo farno patrono; naj se, kakor ta lepa nevesta Kristusova, serčno vojskuje

zoper vse, zoper svoje lastno meso in zoper hudobnega duha, potem čaka tudi njo nebeška krona, katero si bo v dnevih svoje cveteče mladosti prislužila, in katero bo tudi nji nebeški Ženin na glavo djal. Živo so priporočali, naj vsi visoko častimo svoje telo, da, ko bodo telesa kak čas v senci sv. Križa, ktereга bodo blagoslovili, na pokopališi počivale, se veselo na sodnji dan sklenejo s svojimi dušami in z njimi vred se vekomaj veselijo v ss. nebesih.

Pravi misijonar so ta gospod, so djali ljudje. Bog jim poverni!
Janez.

Mariborsko semenišče so zapustili 4 bogoslovci. Zakaj? ni povedano. — Marsikteri mislijo, da mnogi mladenči se zato zbojé bogoslovja, ker sedanji liberalni svét duhovnom malo privoši in bi mnogi naj raji vse izstradali. Morebiti so pri kterih taki oziri. Toda navadno navdušeni in blagosercni mladi junaki pri volitvi stanú na to ne gledajo. Začetnik naše sv. vere je aposteljom več hudega kot dobrega obetal; pa so vendar povsod učence dobivali. Sedanji 91letni starček pred. gosp. Fr. Pirc so pred več leti želeli nekaj šolskih mladenčev iz Kranjskega vzeti seboj v Ameriko, da se tam duhovstvu posveté. In lejte: ponudilo se jih je pri tisti priči toliko, kolikor bi jih bili hotli, akoravno so vedili, da gredó v zatajevanje, v pomanjkanje, v terpljenje. Podobno je tudi doma. Ako nekteri odstopijo, se najdejo pa še zmeraj serčni mladenči, ktere pravi poklic navdušuje ter so zmožni darovati sami sebe naj lepšemu stanu za blagor nevednega in terpečega človeštva. Se vé, verniki morajo tudi vedno moliti, da bi Gospod pošiljal potrebno število pravih aposteljnov v svoj vinograd in odvrčal zadržke, ki temu nasprotujejo.

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

XVIII.

Misijon Ternovski v Ljubljani.

od 3. – 13. decembra 1870.

Med misijoni, za ktere se je sosešno bal o. Doljak, je bil prvi ljubljanski misijon v Ternovem. Jaz pak se nisem bal ničesar, prvič zato ne, ker je zadel v devetdnevno Brezmadežne, drugič pa, ker se je začel v predvečer sv. Frančiška Ksaverja. Taka dva mogočna zavetnika bi nas zapustila? Ni mogoče, si mislim, in prav sem imel. Ko pride 2. december, sem se v Božjem imenu odpravil na ljubljanski misijon z nar boljšim upanjem — in zares, nisem se ukanil, Bog mi je zupanje vanj, v Brezmadežne in Ksaverja pomoč obilno, preobilno blagoslovil.

Nikdar morda, kar stoji, še ni vidila Ternovska sprelepa cerkev v svojem ozidji tolikanj ljudi, ko prvi adventni teden leta 1870, ob času namreč sv. poslanja in perva dva dni družega tedna, ko se je misijon skončaval. Glava pri glavi je stala, jedva se količkaj gibaje. Zunaj je bil občutni mraz, znotraj pa taka vročina, da je bilo komaj dihati. Nihče se ni mogel ganiti. Kaj pa še le pri spovednicah — tu je bila pa tolika guječa, da se notri ni moglo. In to dan za dnevom naprej do sklepa — blagor mu, kdor je mogel opraviti v Ternovem, veliko jin je moglo drugam. In ne samo ženske, tudi moštvo je sililo k govorom in spovednicam na vso moč. Marsikter, ki je menil hitro priti na versto in berž opraviti spoved, je stal ure in ure pri spovednici čakaje odrešenja.

Ternovečan tudi v misijonu ni zatajil svojega odkritega serca in svoje vroče kervi. Ne bilo bi se jim

posrečilo protivnikom našim, ako bi bili hotli res kaj poskusiti zoper nas, kakor se je slišalo sem ter tje... Zato je pa tudi ljubljanski „Tagblatt“ tako škripal z zobmi in pikal naše govore in ginjenje ljudstva. Da, prederznil se je celo škofa napadati, rekoč: kaj bi ranjki previdni škof rekel, ko bi vidil te komedije v Ternovem, ki se godé po misijonih zdaj po Kranjskem?! Na to sta mu „Danica“ in „Vaterland“ krepko odgovorila, in „Vaterland“ mu je še pismo ranjcega škofa Wolfa zakadil pod nos, v katerem blagi škof čestita ranjcemu Leben-u, šmartenskemu župniku, ko je poklical misijon ter mu reče: „sein letzter officieller Akt war die Bewilligung der Mission in St. Martin“, in še pristavi: was würde wohl der selige Bischof Wolf sagen, wenn unter seinen Augen ein deutsches scandalöses Blatt in Laibach so einen gotteschänderischen Artikel brächte, als ihn neulich das „Laibacher Tagblatt“ über die Reliquienverehrung einem abscheulichen mährischen Wochenblatte nachdruckte?!“ S tem ga je namazal, da mu je lastna nesnaga usta zamašila, da ni besedice več čerhniti si upal.

Le to je bilo škoda pri tem misijonu, da spovednikov nismo skoraj nič imeli. Vse je domá spovedovalo. Očetov Frančiškanov je po deset sedelo v spovednicah, pa še niso bili množici kos. Tako pri sv. Jakopu vsi gospodje, celo pri sv. Petru so spovedovali. 14—15.000 je bilo že obhajanih za misijona v Ternovem. To je tudi mil. knezoškofa tako veselilo, da so sami prišli k sklepu sv. poslanja v Ternovo, so papežev blagoslov dali in zahvaljeno pesem zapeli. Ta misijon jih je tudi nagnil, da so veleli nam kupiti veliko cerkvenih oblačil za Repnje. Sreberni kelih iz nar čistejega srebra s tremi slikami, ktere ga delo je stalo 130 gl., nam je ta misijon z drugimi cerkvenimi in potrebnimi rečmi prinesel. Dala ga nam je narediti mlada gospodičina iz Ternovega, ktera mi je sama rekla: veliko ste storili v Ternovem; poznam jaz ljudi okoli sebe, ali da bi se taki poboljšali, kakor sem jih vidila zdaj v misijonu, sem mislila, da je nemogoče.

Nereda ni bilo nič pri toliki sili ljudstva v Ternovem. Le eden, ki je šel ribe lovit med misijonom, je utonil, da ga dolgo potem niso najti mogli.

Gosp. župnik in monsignor Jeran pa sta tako vesela bila pri tem misijonu, da nista skor besedi našla za hvalo sv. misijona. Po vsi sili sta mogla še ostati oo. Doljak in Starč, ki je ravno iz Gorice k sklepu misijona prišel, da sta spovedovala še nekatere silo potrebne, ki v sv. poslanji nikakor niso mogli na versto priti.

In tako je bil srečno dokončan prvi misijon jezuitov v beli Ljubljani, ki so za 100 lét že umolknili bili v misijonu. Vnuki so se očetov vredni skazali in z mogočnim glasom so izrekli svojo vero v cerkvi sv. Janeza Kerstnika, v kateri veri hočejo živeti in umreti.

Razgled po svetu.

Govor sv. Očeta do francoskih romarjev. (Božje procesije prepovedane, satanove procesije dopuščene in hvalešane.) Bog govori, preljubi sinovi, in sicer na več načinov; včasih govori z bobnenjem groma in viharja, in včasih govori s pihljanjem krotke sape. Na prvi način je govoril na Sinaju, ko je prestrašeno hebrejsko ljudstvo Mozesa prosilo, da naj potolaži Gospoda: Non loquatur Dominus, ne forte moriamur. (Bog naj bi ne govoril tako strašno, da ne pomerjemo straha.) In na drugi način je govoril Bog nekega dne Eliju in govori še zdaj dušam

ter se prijetno v serca snuje z ljubeznjivostjo in sladkostjo krotke sape.

In to je ravno vaše govorjenje, preljubi, take so besede, ki so ravnokar prišle iz ust vašega višega pastirja, besede, ktere je navdal duh Božji, izrečene tudi v našem imenu s prisercnostjo in ljubeznijo pred namestnikom križanega Jezusa. Od Boga navdani so ravno tako vaši shodi, vaše romanja, ti sveti obhodi, ko romate v Rim, da tukaj častite grobe ss. aposteljnov. In ker je nam zadnje nedeljo sv. Cerkev dala v premišljevanje obujenje Jajrove hčere, in ker smo pri oni priliki vidili dve med seboj čisto različni procesiji, zato se poprimem tega evangelija, da vam še kaj več spregovorim, preljubljeni sinovi moji.

Pervak od shodnice stopi pred Jezusa Kristusa, ki je vedil, da je poln ljubezni in usmiljenja do ubogih, in na kolenih pred njim, poln vere in upanja v sercu, mu govori: Domine, filia mea modo defuncta est; sed veni, impone manum tuam super eam, et vivet. — Gospod, moja hči je ravno umerla; pa pridi, položi svojo roko nanjo, in bo živela. Jezus Kristus je bil obdajan z množico dobrih duš, ki so v trumah hodile za njim, ne le iz hrepenenja ga viditi, temveč tudi, da bi ga slišale, njegove čudeže občudovale, po njegovih stopinjah hodile in kolikor je bilo njim mogoče, njegove zglede posnemale.

Ginjen tedaj od prošenj pervaka iz shodnice, gre Jezus Kristus proti hiši in najde tam drugo procesijo čisto različne podobe: od ene strani vidi hrumečo ljudsko trumo in od druge strani piskače, ki so čakali pripravljene spremit deklico na pokopališe. Jezus Kristus predere med to neverško procesijo in zakliče: Recedite, non est mortua puella, sed dormit — Kaj delate tukaj? Odstopite, deklica ni mrtva, ampak spi. Komaj je bil Jezus Kristus izgovoril te besede, kar ga začno vsi zasramovati: et deridebant eum — in so ga zasmehovali. Resnica je pa, da je Jezus Kristus v sobo stopivši prijel za roko umerlo deklico, jo vzdignil in k življenju obudil.

Ne vém, ljubi sinovi, ali je vam znano, da se tukaj v Italiji še obhajajo procesije: pa dobrih nočejo; slabe, té pač v varstvo jemljejo. Če Jezus Kristus, vredno spremljan, hoče iti po potih in tudi stopiti v hiše bolnih in umirajočih jih tolažiti s svojo božjo pričujočnostjo in vsemogočnostjo; ne, to ni dovoljeno. Ni treba praviti, da so to procesije dobrih duš, ki hočejo katoliške biti in se katoliške kazati. (Dandanašnji se dela razloček med katoličanom in kristjanom. To je sramota, zakaj kristjani so bili in so pravi nasledniki Jezusa Kristusa; in vender je dan danes to razločevanje potrebno, ker so se prikazali lažnjivi kristjani.) Tedaj take spremljanja bratovščin, družb in druge zunanje verske znamenja niso dovoljene.

Če pa umerje človek, ki je vselej kazal in se deržal duha nevere in one stranke, ki jih imenujejo prostomišljake, če eden tih ljudi umerje, s takim pečatom zaznamovan, o potem ni nobene prepovedi več, in takega človeka spremlja na pokopališe velika množica tiste svojati, z družbami in zastavami, na gizdavem vozu, ki ga vlečejo peneči konji in k grobu se silijo mnogi neverniki, ter imajo svoje vsake verste zmót in tudi bogokletstva polne govore. Potem ni nobenega zadržek, nobenega nasprotovanja več, ravno nasproti, daje se obširno varstvo, kakor plačilo tistemu (merliču), ki je Boga zasramoval.

Od druge strani pa tistega ne morejo terpeti, ki gre po poti za Jezusom Kristusom, in najhujše nasprotujejo ter iznemirjajo tiste, ki svoje stopinje obračajo proti le-temu središu resnice (Rimu). Vi ste pa srečni, ki ste brez strahu, polni serčnosti prišli počastit grobe aposteljnov! Pač da, vi spadate k tisti procesiji, ki je

hodila za Jezusom Kristusom ga poslušat, da ste stermeče priče njegovih čudežev in posnemati njegove zglede. Vi ste izmed lepega številca tistih, ki po vesoljni zemlji enako nasledvajo svojega Boga in Učenika, ki ravno tisto vero spoznavajo in so polni enake stanovitosti. Bog vas blagoslovi, kakor one, in vsi naj zedinjeni z menoj svoj glas povzdigujejo k nebesom in ženejo k njemu, ki sedi ob desnici Očetovi. Prosimo ga, da to ljudstvo reši tolikih sovražnikov ter ga varuje očitnih napadov in skrivnih zalezovanj po moči svoje predrage kervi.

O, salvum fac populum tuum, Domine! — O, stori srečno svoje ljudstvo, Gospod! Moj Bog, ti vidiš, od kolikih nevarnost je obdajana tvoja Cerkev; reši jo, in s Cerkvijo reši tudi svoje ljudstvo! Reši ga zalezovanja krivovercev, reši ga tistega požrešnega žrela, ki je že pogoltnilo tvojo dedino! Blagoslovi nas z blagoslovom, ki bo vedno z novo serčnostjo poterjeval naše duše in vedno bolj oživiljal vero, zlasti v tistih deželah, kjer je Cerkev naj bolj preganjana, da se bodo pravi katoličani stanovitno ustavljali in ne omagali pred zankami satanovimi, ki se oblači z obličjem človeške nezvestobe in tistih, ki se imenujejo kristjane, ki so pa sinovi istega satana, namenjeni za pogubljenje, če ne ustavijo svojih stopinj. Blagoslovi tudi mene, o moj Bog, in daj mi moč vedno tvojo presveto voljo spolnovati!

Blagoslovim vas tedaj, preljubi sinovi, in vse, ki so z vami, zdaj in ob smertni uri, da bote zamogli svoje duše v tistem zadnjem trenutku izročiti v roke Božje in bote vredni postali ga vse večne čase častiti in hvaliti. Benedictio etc.

Francosko. Kar je frajmaurjev v francoski zbornici, hočejo popolnoma rudeči vse pojesti, kar gre za bogočastje, kar je rudečkastih, pa bi radi saj nekoliko duhovskega pogoltnili. Ta rudeča svojat pa kaže, da ne pozná pod'ag, na ktere je zastavljeno vsako družbinstvo, zakaj po njih doslednosti bi se morali zatreti vsi očitni stroški, pravi „Unità“ po pravici. Cassagnac jim jo je dobro zastavil, rekoč: „Ako bi kdo rekel: Nikoli nisem imel pravi in jih ne bom imel; zato nočem pridajati k stroškom za pravdstvo — bi mu vi odgovorili, da pravništvo je eno izmed poroštev meddružbinskih zadev, ki morajo vsi sodelati, da se ohranijo. No prav, ravno taka je z vero.“ Tudi je vediti, da pridavki za bogočastje so le nekako nadomestilo za to, kar so duhovstvu poropali poprešnji rogovileži. Rudečkarji naj bi pomnili, da tudi sami kmali ne bodo imeli kaj v nehvaležne usta devati, ako vero zatarejo; zakaj če tudi narod postane rudečkarsk, bode delal s framasoni tako, kakor oni zdaj hočejo delati z ljudstvom, s Cerkvijo in duhovstvom. Naj ne mislijo ti rapihnjeni purmani, da je njih koža iz boljšega blaga, kakor pa družih ljudi; na dušo tako ne verujejo; ktera pa je bolj črna od kože vsakterga dimnikarja in oglarja.

Iz Jokahame v Kini se naznanuje, da je katoliško cerkev v Ning-Kuoh-fu napadlo 1000 poganskih vojakov, ter so cerkev z ljudmi v nji s smodnikom razsuli. Francoski konzul sicer tirja odškodovanje in pa da naj se hudodelniki kaznujejo; pa kdo bo umorjenim njih življenje odškodoval? Tudi po družih krajih po Kini se razodeva sovraštvo, pa ne samo zoper kristjane, ampak sploh zoper tujce. V Kien-ning-fu so „literati“ (učenjaki) določili, da noben nedomačin ne smé stanovati v mestu; zato so si misijonarji in ruski trgovci zunaj mestnih zidov morali poiskati stanovanja.

Čudo ni, ako se daleč na tujem tako dela s kristjani, ker „sredi med kristjani“ ni prav dosti boljše. Ako postavim, poganski „literati“ kaj beró, koliko „keršanski literati“ n. pr. v Parizu, na Dunaju, v Rimu, ali tudi

večkrat v Ljubljani spoštujejo svoje lastne cerkve, svojo lastno vero; potlej ni nikomur sterméti, ako kitajski „literati“ kristjanov ne terpé in vojaki njih cerkve z ljudmi vred s smodnikom posipajo. Liberalci, le dosledno s svojim „humanizmom“, „napredstvom“ (?), in s svojo „aufklärung“! Dokler bo tako imenovana „inteligencija“ pri svojem boljšem spoznanju s tako satansko hudobijo resnico zatirala, ni mogoče, da bi bilo bolje na svetu. „Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania? Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus Dominum et adversus Christum ejus.“ Pokaj hrumé narodi, in si ljudstva izmišljujejo prazne naklepe? Kralji zemlje se vzdigujejo, in pervaki se zbirajo zoper Gospoda, in zoper njegovega Maziljenca.“ (Ps. 2, 1. 2.) Nič ne bojo opravili s svojimi hudobijami: „Qui habitat in coelis, irridebit eos, et Dominus subsannabit eos.“ (Ravno tam v. 4.)

Drobne novice. Iz Herzogenbuša na Nizozemskem ima „Germania“ sporočilo: Nedavno sta obiskala našega škofa dva duhovna, ki bi rada govorila z njim. „Kaj je vajina želja?“ ju škof prijazno praša. „Ali bi nama ne mogli povedati, gospod, kje prebivata škofa paderbornski in kolonijaski? Silni vzroki so naji primorali, da vas s tim prašanjem nadlegujeva.“ Škof jima ni vedil odgovoriti, in to mu je bilo toliko ljubše, ko je zvedil, da ta človeka v duhovski obleki sta bila skrivna policaja. — Kanoniki metropolitanskega kapitela v Žitomiru so bili po noči v ječo djani, ker so odrekli ruski jezik vpeljati v semenišče, semenišniki pa so bili odpeljani v terdnjavo Vilno! Je mar tudi to priprava na turško vojsko in za „reševanje“ kristjanov? — V Valenci na Španjskem je umrl ondotni kardinal vikári škof Marijan Bario i Fernandez, roj. 1805, postal škof 1847, in vikári škof v Valenci 1870, kardinal pa 1873. R. I. P.

Cret in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Sestri na poč za smert bolni, ki že skor govoriti ni mogla, se je precej zboljšalo, ko sem jo Mariji priporočila ter obljubila po Danici razglasiti, ako se ozdravi. O češena bodi Naša ljuba Gospá presv. Jezusovega Serca!

V Ljubljani, 26. listopada 1876.

M. V.

Št. 2. Bodi naj priserčniši zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca Jezusovega za hitro pomoč! Bili smo jaz in več družih v veliki nevarnosti ob časno premoženje priti: pa ko smo se obrnili do N. lj. G. pr. J. S., nam je bilo pomagano vsled obljube, ki smo jo dolžni spolniti. Naj bo torej očitno izrečena zahvala: Češena bodi, o Marija, Gospá presv. Jezusovega Serca vekomaj.

Na Dolenjskem, 26. listopada 1876.

F. M.

Št. 3. Po velikih maternih težavah, po zgubi deteta in svoje matere je bila žena sama v naj večih duhovnih in telesnih boleznih in težavah, iz katerih pa je bila na prošnjo k Naši ljubi Gospej, s pomočjo vode iz Lurdov, na prošnjo Marije Device na Brezji rešena večkrat zaporedoma, ter je zdaj precej iz nevarnosti. Toraj neizrečena hvala Naši ljubi Gospej! Ob enem bodi še dalje v molitev priporočena.

Zraven tega naznanujem živo zahvalo tudi sam za-se, ker po 5letni ponavljani bolezni, po opušenih družih zdravilih se poprimem neke lahke pomoči in po večkrat opravljeni 9dnevnic sem se tako pozdravil, da sem zmožen tudi težke dela zopet opravljati.

Pod Korenom, 27. listopada 1876.

J. Kajžar.

Št. 4. Teta so mi bili jako zboleli. Močno sem se bala za nje, ker so že starostni. Pa priporočevala sem jih Gospoj presv. Serca z obljubo najeti sv. mašo, in nevarnost in bolezen je prešla. Zato hvala Bogu in Mariji Devici!

Halože, 11. listopada 1876.

T. K.

Prošnje.

Št. 1. Večkrat berem v Danici o posebni pomoči naše ljube Gospé presv. Serca; zato prosim dobrotno bratovšino, naj privzame tudi mene v svoje molitve in pobožnosti, posebno tisti, ki 9dnevnic opravljajo, da zadobim doželeno zdravje, ako je takó volja Božja. Z veseljem bom v Danici razglasil zahvalo N. lj. G. pr. J. Serca, ako bom uslišan.

V Ljubljani, 18. listopada 1876.

M. R.

Št. 2. Skerbní hčeri F. L. in A. B. serčno priporočujete v prošnje Naše ljube Gospé vsaka svojo bolešno mater za ljubo zdravje, ako je po Božjih svetih sklepih še mogoče. Enako živo priporoča mladenec T. svojo bolno ljubo mater, da bi mu jih dobrotljivi Bog še ohranil.

Št. 3. V hudi, že 3mesečni bolezní se priporočuje bratovšini v molitev M. Anžlovar v Kamniverhu na Dolenjskem, in ako je Božja volja ter ozdravi, se bo očitno po Danici zahvalila.

Družbine zadeve.

Mesca vinotoka je bilo na novo zapisanih 1750 udov bratovšine „Naše ljube Gospé“ v bratovske bukve; vsih skupaj od lanskega leta do sedaj jih je 54.418.

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Gruden. — December.

3. **Nedelja I** v adventu. Evangelij: „Jezus napoveduje sodnji dan.“ (Luk. 21.) — Sv. *Frančišk Ksaverij*, apostelj Indijanov, spoz. iz Jezusove družbe. † 1552. — Sv. *Sofonija*, izmed 12terih malih prerokov, je preroko službo opravljal ob času Josija, kralja Judovega, ki je kraljeval od leta 642 do 611 pred Kr. Sofonija napoveduje prebivavcem Judovega kraljestva sužnjost, če se ne poboljšajo, in k Bogu ne vernejo; po tem tudi prerokuje nekterim drugim kraljestvom pokončanje; poslednjič pa obeta Judom rešenje iz sužnjosti in razširjanje Mesijevega kraljestva med narodi.

4. **Ponedeljek.** Sv. *Barbara*, devica in sprič. v Nikomediji na Jutrovem, je bila od svojega ajdovskega očeta obglavljena l. 240. Sv. Barbara je pomočnica ob smertni uri. — Sv. *Peter*, s priimkom „Krizolog“ (Zlatgovornik), zavoljo izverstae govornosti tako imenovan, škof v Raveni v papeževi deželi, cerkveni učenik, je v neki pridigi zoper ples rekel: „Kdor se radovati hoče s satanom, se ne bo mogel veseliti s Kristusom.“ † l. 450.

5. **Torek.** Sv. *Saba*, opat, sloveč predstojnik vsih pušavnikov v Palestini, Sveti deželi, tudi od cesarjev v Carigradu mnogo spoštovan † 532 v 94. l. svojega življenja. — Sv. *Krispina*, preblaga žena in sprič. v Tebatah v Afriki, je bila pod cesarjem Dioklecijanom obglavljena l. 304, ker ni hotla darovati malikom. Sv. Avguštín jo večkrat preslavlja. — Sv. *Pelin*, škof in sprič. v Brundusiju na Laškem, je sprosil, da se je tempelj malika Marta poderl, zato so ga mališki služabniki umorili, usekavši mu 85 rán.

6. **Sreda.** Zapovedan post. Sv. *Nikolaj*, spoz. in škof v Miri, v Liciji na Jutrovem, patron ljubljanske stolne cerkve, velik čudodelnik, varh čolnarjev. † 6. grudna 342. l. — Sv. *Majorik*, sin svete Dionizije, že mladenček, sprič. v Afriki, se je grozovitih muk močno bal; pa njegova sv. mati je serčnost dajala razpetemu na tezi, in mladenček, ves navdušen, je junaško preterpel silovito smert. Ravno tisti čas so pod vandalskim, srijanskim kraljem Hunerikom dosegli mučeniško krono: sv. *Dionizija*, njena hči *Dativa*, njih sorodni zdravnik *Emilijan*, in *Bonifacij* z drugimi kristjani vred.

7. **Četertek.** Post v predpraznik Marije prečiste Device. — Sv. *Ambrož*, spoz., nadškof v Milanu na Laškem, in cerkveni učenik. † 397. — Sv. *Agaton*, vojak in sprič. v Aleksandriji, je pod cesarjem Decijem zadrževal nektre izmed derhali, ki so hotli nad trupli svetih spričevalcev svoje burke uganjati; derhal pa je zoper njega hrup zagnala, ga pred sodnika vlekla, in sodnik ga je k smerti z mečem obsodil.

8. **Petek.** Praznik čistega spočetja Marije Device, Pomočnice. — Po določilu visoko častitega knezo škofa danes ni zapovedan post zavoljo velicega praznika prvega reda, ker je bil današnji zapovedani post preložen na poprešnji dan, kar je po mnogih določilih sv. zbora obredov dopušeno. *) Kdor se pa tudi danes pósti, ter si dopuščene stvari odrekuje iz čistega in svetega namena, in se zavoljo tega nad druge ne povišuje in jih ne graja, ima toliko večí zasluženje pri Bogu. — Sv. oče Pij IX so 8. grudna l. 1854 vpričo 150 škofov in veliko množico vernih slovesno izrekli in razglasili versko resnico, da je bila Marija izvirnega greha obvarovana, tedaj brez madeža spočeta. — Sv. *Evharij*, učenec sv. Petra aposteljna, prvi Trierski škof.

Danes je zadnji krajec ob 3. uri 21. m. zjutraj.

9. **Sabota.** Sv. *Siv*, škof v Paviji na Laškem, spoz. (Glej Danico predlansk. l. List 49.) — Sv. *Leokidija*, devica in sprič. v Toledu na Španjskem. (Glej Danico lansk. l. List. 49.) — Sv. *Gorgónija*, hči sv. None, sestra sv. Cezárija in sv. Gregorija Bogoslovca, škofa Nazijanskega, kateri je njene čednosti in čudeže popisal. † 371.

Lepota Marije Čistospočete.

Vsa lepota tega sveta
Zgoli senca je temna,
Ko Marija čista, sveta,
Rajska zvezda primiglja.
Sveta Marija, najlepša si ti,
Zemlja in nebo se te veseli.

Zlato čisto se leskeče,
Mnogi v blišu oslepé;
Pa lepota tvoja vleče
Serca bolj močno na-sé;
Ljuba Marija, izvoljena hči,
Vleci na-se tudi naše oči!

Čudežno je v noči nebo,
Čreda zvezdic ko miglja,
Pa nobena vseh se s tebo
Se primirjati ne dá!
Zvezdic nobena tako ne blišči,
Kakor Marija Brezmadežna ti!

*) Concedunt insuper varia S. C. R. decreta, anticipare arbitrio episcopi jejunium occurrens in festis 1. clasís. (Gury Comp. theol. mor. pag. 193.)

To lepoto ti pa daja
Svetih čednost lilija;
Žar svitlejši ti prihaja
Od Deteta Jezusa.
Božijo Mater te slavi ves svet,
Lil'ja devištva je vedni tvoj cvet!

Lice tvoje dá veselje
Vsem nebeškim zvoljencem,
Napolnuje tudi želje
Žalostnim Adamovcem.
Lepa Marija, ti angeljski kraš,
Gledati daj nam svoj mili obraz!

S. Gaberc.

V Ljubljano je iz Rima preteklo sredo prečastitljivemu gospodu stolnemu dekanu Jožefu Zupanu prišlo papeževo pismo, po katerem so izvoljeni za stolnega prošta Ljubljanskega. To je zares veselo in častno naznanilo za vso škofijo. V nedeljo po veliki sv. maši bode slovesno vmestovanje v stolni cerkvi.

V škofiji so bile te dni posvečene „portatilia“ za altarje.

God neomadežanega Spočetja se bliža, o tem času zlasti se rade opravljajo devetdnevnicke k Mariji Devici. Naj bodo v ta namen priporočene bukvice g. J. Volčiča: Devetdnevnicke k naši ljubi Gospej presv. Serca in vedne pomoči, 1875 pri Gerberji. — Ravno tam se dobivajo veliki zavitki (kuverti) za pošiljatev hranilničnih bukvic, za vloge pri vradnijah itd., za kakoršnih napravo se je priporočalo s pristavkom, da naj se naznanijo.

Duhovskih vaj za svečenike v Budějovicah se je letos vdeležilo 94 duhovnov. Med njimi jih je bilo 17, ktere je škof Jirsik posvetil l. 1851 precej po svojem nastopu; torej so se odmenili svojo 25letnico obhajati s svojim škofom vred v ravno tej hiši, v kateri so se na duhovski stan pripravljali in to prav z vajami, pri katerih so bili posvečevalci in posvečenci. P. Karol Schneeweis S. J. je vodil eksercicije.

Postave zoper samostane svitli cesar niso poterjili. Judovska „Neue fr. Presse“ z zobmi škriplje; liberalci bi zopet radi kaj kovali zoper klostre. Čudo, da v tako resnih časih ne najdejo potrebnjšega posla, kakor pajčevino po samostanih pometati!

Neki hišnik, ki so ga iz Vatikana odpravili, po laških listih na vse kriplje obrekuje ranjcega kardinala Antonelli-a. Tudi tukaj se je bobnalo in trobentalo o kdo vé kako neznanem premoženju in družih okolišinah ranjcega. Takim hudobnim vekačem naj torej nihče ne verjame; zdaj vse mergoli lažnjivih prerokov.

Nova laška zbornica ima 410 levičarjev in le 96 desničarjev. Kaj ima od teh 410 rudečkarjev Cerkev pričakovati, kaže tako imenovani prestolni govor, ki ga je skoval minister Correnti. Obeta namreč neko postavo, po kateri, češ da, se ima zavarovati „narodna vrednost (?)“ zoper zlorabo svoboščin (kakošnih?), ki so bile tako obširno dane (misli si: uzete) Cerkvi na Laškem“.

Kje je pravica? V nemškem državnem zboru je le katoliška stranka podpirala pravični predlog poljskih poslancev, ki so zahtevali, da naj bo po poljskih okrajinah poljski jezik ravnopraven z nemškim za tiste, ki nemškega ne umevajo.

Na vojsko še vse ropoče in zvoní. Med drugimi se posebno orožuje tudi Rumunija. Da za Turčijo ne kaže dobro, se vidi iz tega, ker angleški poslanec Salisbury je v Berlinu slabo opravil; to je gotovo znamenje, da Nemčija je za Rusijo in ravno tako tudi Rumunija.

Iskrice Ignacijanske

za drugi mesec.

20. Zabraniti tudi le en sam greh, je za vse dela in skerbi celega življenja zadostno plačilo prizadetega truda. (S. Ignat. apud. Biderm. l. I. c. 40.)

Ta je prav zelo slep, ki tudi v nizkem beraču ne spozná velikega zaklada; ne gleda namreč dalje, kakor gre skorja; vidi suktnjo, toda dragotine mu ostanejo skrite; vidi pusto školjko (mušelj), ne zapazi pa v nji neprecenljivega bisera, za ktereга nakup se ne morejo ceniti vsi stroški.

Kdor pomisli, kaj je Bog, kaj pa stvar, bo lahko spoznal, kako neizrečeno je razžaljenje, ki se od stvari Bogu prizadene. To razžaljenje odverniti, se pravi neskončno zlo odverniti.

Vrednost duše je bila Kristusu tako visoka, da jo je hotel s svojo kervó, to je, za neskončno ceno imeti odkupljeno. Za koliko manj jo mi kupimo, če tudi skerbi celega življenja za njo darujemo!

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Anton Balon je postal župnik na Vranskem, in č. g. Alojz Šijanec provizor na zgornji Polskavi. — Prestavljena sta č. g. kaplana: Valentin Krajnc na Prihovo, in Martin Kolenko k sv. Marjeti pod Ptujem. — Umerl je č. g. Mihael Vavpotič, kaplan na Prihovi, 23. t. m. R. i. p.

V Kerški škofiji: Č. g. Krofič Miha, fajm. v št.-Rupertu blizu Velikovca, je poterjen za dekanijskega svetovalca. — Č. g. fajm. v Borovljah Legat Val. je dobil faro Žitaroves. — Č. g. provizor Šerčer Ant. gre iz Žitarevesi za provizorja v Borovlje. — Č. g. Šaubach Fr. ostane za provizorja v Vašinjah. — Č. g. Smeričnik Bošt., fajmešter na Žihpoljih, je stopil s 1. nov. v stalni pokoj in Žihpoljsko faro oskerbuje č. g. Rakeb Jož., provizor na Golšovem. — Umerl je 3. nov. č. g. Kronik Janez, fajm. na Ziljski Bistrici. Bistriško faro oskerbuje začasno č. g. Štembal Mart., provizor v Gorjah.

Duhovnije: Bistrica ob Zili, Borovlje, Vašinje in Žihpolje so razpisane do 21. dec. t. l.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Logatcu: Ternovska fara v Ljubljani 8 gl.

Za sv. Očeta: Č. g. J. K—č 1 tol. za 2 gl. st. den.

Za ubegle Ercegovince in Bošnjake: ††† 20 gl.

Za cerkev sv. Jožefa in Kalvarijo pri Ljubljani: Jan. Kajžar 1 gl.

Za bratovščino sv. Leopolda: Z Breznice 2 gl.

Za bratovščino čistega Spočetja ali kristjane na Jutrovem: Z Breznice 4 gl. 15 kr.

Za sv. Detinstvo: Z Breznice 5 gl. 5 kr.

Za sv. deželo: Po preč. gosp. dek. Jož. Jeramu iz Cirknega 5 gld. — Iz nove Oslice po č. g. M. Lavriču 5 gl. 30 kr.